

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Tvendo Sacro Coelibatv Axioma Catholicvm

Ceneau, Robert

Parisiis, 1545

Praefatum alterum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30468

nne voti cadat dispensatio, nō dico iuris relaxatiua, sed hū-
 tum interpretatiua. Quæ tum demum locum habet, quo-
 ties dubitatur, an conceptum aut pronunciatum votum ra-
 tionē voluntarij de integro sortiatur, quam aut metus, aut
 interueniens dolus, aut certe rei, de qua agitur, ignorantia,
 arrodit, aut detruncat, aut in totum adimit. Eo casu locū ha-
 bet iuris interpretatio, cū scilicet declaratur ob admixtum
 inuoluntariū non esse completā voti rationem, ideoq; cum
 eo dispensatur, qui votū emisit. ita tamē, vt obligatio inte-
 gra voti perfecti non relaxetur. Eo enim casu nec votū est
 consummatū, nec obligatio integra. Idē censendū est, quo-
 ties materia voti in ambiguo est. Vt si dubiū sit, an id quod
 promittitur, licitum fuerit nec ne. an forte succedete euen-
 tu, ex licito transferit in illicitum: Re ita in ambiguo
 existente, locus est dispensationi, quæ ius interpretatur. In
 summa negari non potest, quoties de iure obligandi meri-
 to dubitatur, in quocunq; genere voti locum habere dispē-
 sationē iuris non tam relaxatiuam q̄ interpretatiuam. Re-
 laxatiuam dico, quæ absoluit à debito. vbi citra omne am-
 biguū constat integram & consummatā præcessisse obliga-
 tionē. Et hanc dicimus non habere locū in votis. Quod
 quidem ex his quæ sequuntur, notius euadet.

Prefatum alterum.

Recipiendā insuper censemus, vt certe negari non
 potest, in voto simplici vinculi dissolutionem, nō
 quidem vi dispensationis apud eū qui præest, sed
 ipso iure naturæ. Id enim à natura comparatum, mentibū
 que insitū humanis, q̄ promissio primum facta, citra tamē
 rei promissæ traditionem cedit posteriori: dum tamen ac-
 cesserit ipsi rei traditio. Et ob eam causam votum simplex
 cedit matrimonio. Nam vnà cum coniugali contractū sit
 corporum traditio. Siquidem tum demum possessio acqui-
 ritur, dum res promissa consignatur. Ab hoc fonte effluit
 ratio decreti ecclesiastici, quo cauetur dissolui matrimoniū
 nondum consummatum per religionis ingressum, quia an-
 te consummationem nondum traditio facta est, quæ in vo-
 to solenni consummatur. Hinc etiam oritur ius illud, quo
 decernitur reum fracti voti non haberi, qui quod vouit, in
 religionis institutum commutat. Nam in voto solenni rei

traditæ susceptio fit, quæ abest à voto simplici. Inde etiam tertio sequitur, quod post initū solenne votū, coniugale sc̄dus attentatum nullū est: secus autem si attentetur post votum simplex, hoc enim est, quod passim circumfertur ab eruditis rei theologicæ professoribus, q̄ votum simplex impedit matrimoniū contrahendum: contractum tamen non dirimit, cum vtrumq; faciat votum solenne. Alioqui consistere minime potest, q̄ votum solenne dirinere queat legitime prius emissa vota, & quæ posterius sequi possent irritare, nisi vim suam obtineret à iure diuino. Oportet enim diuinitus probari votū perpetuæ obedienciæ, si tantum habeat virium, vt dirimat obligationem votorum omnium legitime antea contractorum. Est igitur votum solenne diuinitus institutum plus roboris habes, quàm votum simplex. Quod vnum maximè confutat errorem existimantium voto solenni nihil accedere supra votum simplex, nisi quòd iuris humani naturam sapiat. Nemo enim dixerit facultatem humanam posse derogari obligationi diuinæ, quæ voto simplici cohæret. Neque enim ius quæsitum prælato erga sibi subditum cœnobitam tollere posset deo iam quæsitam, voti simplicis obligationem, futuriq; contrahendi facultatem, nisi de consensu tertij, cui iam ius quæsitum est. Quòd ergo votum solenne simplici præiudicet, hoc diuinæ institutioni tribuendum est, quam conceptis verbis pendere diximus ex oraculo diuino, Leuitici vltimo. De anathemate mortis quod redimi non posse, verum ad mortem vsque perdurare, perspicuè eo loco traditur. De simplici autem constat, quòd matrimonio subsequente derimitur, sc̄d de solenni. Plus igitur roboris inest deo ipso authore solenni voto quàm simplici. Horum omnium quæ diximus, vna radix est rei traditio, à qua pendet solidum possessoris dominiū, vt iā transferri in aliū nō possit: nisi de conniuentia, imo (vt verius dicam) solido consensu possessoris. Vt ergo conceptū perficiamus iter, coniugalis copula sequens votū simplex, ipsius vinculū dissoluit, non ex cuiusuis dispensatione, cū nulla interuenerit rei hui⁹ cōscia auctoritas, aut voluntas, verū ex iure gentiū, & naturali omniū consensu recepto. Quo fit, vt in possessione & rei traditione acquiratur dominium. Quo semel habito, iure fieri non potest, vt

quius aut pōtifex, aut princeps rei possessæ dominū transferrat, nisi interueniente ipsius consensu, aliā rapina furtimve committeretur auferendo rem alienā inuito domino, nisi forte ex culpa re sua priuari mereatur. Ex hoc ineluctabili fundamento pendet ea, quam venamur, indispensabilitas circa solenne votum. Huius gratia eam, quæ mox sequitur, proponimus adsertionem.

Adsertio de voto solenni quod sit indispensabile.

CVM rei per traditionē possessionēq; adepte dominū nulla autoritate externa citra domini cōsensū trāsferri possit: cūq; nullus alius traditionis modus appareat, dū quis perpetuæ seipsum continentia deuouet, q̄ per solenne votū seu religiōis, seu ordinis sacri, vt iura omnia vno consensu prædicant. Et de sacro quidē ordine sese offerunt luculentissimi canones 84. distin. Cū in præterito. Itemq; 28. capite Diaconi. accedente etiā cap. Quod votū, de voto & voti redēp. in sexto. adiecta etiā Extrauagāte. Antiquæ concertationi. eod. tit. Quo loco plane fallitur glossemata-ri^o p̄ vera causa supposititiā p̄ferens. Miratur enim quomodo tanti esse possit voti in ordine solennitas humanitas (vt ait) adinuenta, vt succedens coniugiū, & ipsum quidem cœlitus institutū, dirimere possit. Sed fallaciā patitur, quam appellant, non causę vt causę. Non enim hoc efficit ceremonia voti, sed vera possessio adepta, ac per rei traditionē cōparata. Quæ iure diuino, gentiū & naturali, dominū tribuit prorsus inafferibile: dum suscipiens ordinē, eo signo se deuouet perpetuæ continentia, ac sui iuris esse definit: adeo, vt alteri per coniugiū attentata traditio nihil efficere possit. Idemq; de voto religionis dicendum est. Iam si quis rem alterius per dominū translatam citra recipiētis consensum auellere nititur, & aliō transmittere, quid aliud q̄ rem alienam aufert inuito domino? Id quod iure diuino omnino prohibetur. Quo fit, vt ne summus quidem pontifex, quanta maxime polleat autoritate, deuotū deo aut sacerdotem, aut monachum post voti solennis traditionem, religionē soluere possit, nisi appareat de eorū consensu, quibus se deuouit, vt nec priuatam supellectilem citra possidentis consensum in aliū trāsferre. Hoc enim esset auferre alienū inuito domino. Quod cum minime valeat in re temporalī